

השם, לוחשת תמיד החששא, פן ואולי נדחקים הם בחזקת היד למקומות למעלה מראשם, והם מוכיחים על ידי כך שאין בכח הדעת שלהם סגולת ההבדלה. אלא שכל זה הוא בשאר ימות השנה, אבל בשעת שמחת פורים, שמהלך הנס היה על ידי ה"לא נקראתי לבוא אל המלך", וכל מקום שנאמר המלך סתם במלך מלכי המלכים הכתוב מדבר, — הרי סדר ההנהגה של שמחת פורים מחייב, כי מי שהשתוקקות הקדושה דוחפת אותו פנימה, זוכה למציאות חן, ואדרבה מושיטים לו את שרביט הזהב. ואם תאמר, הלא על הנכנס בלי קריאה נאמר עליו שאין בו דעת; ויש לומר, אדרבה הלא בשמחת פורים אין העדר הדעת חסרון כלל. עד דלא ידע.

11/08/2018 13:08

מגזר החסידות

ענין כח

ריקודים דפורים. וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר, ואת שמאלו על ראש מנשה, שכל את ידיו. ההדגשה בכתוב זה היא, כי דוקא את ידיו שכל ולא את רגליו. כי הלא יכול היה יעקב להעמיד את אפרים לימינו לגמרי ואת מנשה לשמאלו לגמרי, ולזה באה היא ההדגשה כי המכוון היה לשכל את ידיו דוקא. ואילו אצל הרגלים השאיר את המצב כמו שהיה, הכבוד מימין והצעיר משמאל. ומתעוררת בכאן הרגשה מכה גלים בלב. כי הלא עיקר חשיבותו של אפרים לגבי מנשה, הוא בזה שיצא ממנו יהושע, שהיה הראשון להלחם בעמלק. וכתב שם הרמב"ן שמה שעשה יהושע עמהם בראשונה, הוא שיעשה אתם משיח בן יוסף באחרונה. וכל זה כלול הוא בתשובת יעקב ליוסף, שדוקא זרעו של אפרים יהיה מלא הגוים. והנה בגופו של יעקב לא היה יכול שרו של עשו לנגוע. ורק את כף ירכו הזיו ממקומה. ונמצא, דברגליו של יעקב הוא המקום שניכר בו כחו של עמלק, ולעמת זה אינה ניכרת שם חשיבותו ומעלתו של אפרים. ורק בידיו של יעקב שהם ענפים יוצאים מגופו, שם הוא המקום אשר לא יכול לו, ולכן במקום ידיו של

יעקב, עומד הוא אפרים מימין. שכל את ידיו. ידיו דוקא. ודוק. אלא שכל זה הוא רק עד ויבא יעקב שלם, שלם בגופו שנרפא מצלעתו. ואז אין כאן צורך להשכיל את הידים דוקא, כי אז מתפשטת היא ההשכלה הזו גם אל תוך הרגלים. ואחד מן החכורה הוסיף על זה שמצינו מקרא מפורש המורה באצבע על המהלך הזה. „ואנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו“. כלומר, על ידי כך שמתחלה העמדתי את אפרים במקומו הנכון בזרועות יכול היה אפרים אחר כך לעמוד במצבו הנכון גם אצל רגלי. תרגלתי (מלשון רגל) על ידי הזרועות. וזו היא הפעולה המיוחדת שאנו טועמים בריקודים דפורים. הריקודים דפורים הם בסוד פסיקת הצליעה על הירך של יעקב אבינו. הרוקד אינו צולע. ^{אוצר החכמה} ^{13/08/2018} דיקודים דפורים.

ענין כט

(א) ישנו עם אחד מפור ומפורד בין העמים, ודתי המלך אינם עושים, ולמלך אין שוה להניחם, ועשרת אלפים כבר כסף אשקל. ובחז"ל על פסוק זה ליכא איניש דידע לאישתעווי לישנא בישא כהמן. וצריך לפרש מהו הלישנא בישא והדלמוריא בנתינת הכסף לגנזי המלך.

(ב) ויש לנו להקדים בכאן דברי הכתובים במאורע דאנג עם שמואל. ויאמר שמואל הגישו אלי את אנג מלך עמלק. וילך אליו אנג מעדנות וגו'. וישסף שמואל את אנג. בתיבת מעדנות דכאן נאמרו שני פירושים. הפירוש האחד הוא מלשון עדינות ותפנוק. שאנג היה מעדן את עצמו ומפנק את עצמו בשעת הליכתו אצל שמואל; והפירוש השני הוא מלשון כבלים ושלשלאות, כמו שהוא אומר התקשר מעדנת כימה, שאנג בא אצל שמואל כשהוא קשור בכבלים ושלשלאות. לשני הפירושים יש כאן תיאור מצבו של אנג בשעת הליכתו לשמואל להשסף על ידו. כל מי שלבו פתוח לקראת הנתרה

ליקוטי מוהר"ן – תורה י'

א - כְּשֵׁיט, חס וְשָׁלוֹם, דִּינִים עַל יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי רִקּוּדִים וְהִמָּחָת כֶּף אֶל כֶּף נַעֲשֶׂה הַמִּתְקַת הַדִּינִין.

ב - כִּי עֵקֶר גְּדֻלְתּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא שֶׁגַם הַעֲכוּ"ם יִדְעוּ שֵׁיט אֱלֹהִים שְׁלִיט וּמוֹשֵׁל, כַּמּוּבָא בְּזוּהַר 'כַּד אֲתָא יתְרוֹ וְאָמַר: "כִּי עֲתָה יִדְעַתִּי כִּי גְדוֹל הִ"י וְכוּ', כְּדִין אֲתִיקֶר וְאֲתַעְלֵא שְׁמָא עֲלָאָה'

ג - וּלְעֲכוּ"ם אִי אִפְשָׁר לָהֶם לִידַע גְּדֻלְתּוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כִּי אִם עַל יְדֵי בְּחִינַת יַעֲקֹב כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "בֵּית יַעֲקֹב לָכוּ וְנִלְכָה בְּאוֹר הִ"י כִּי הוּא גְּלָה אֶלְקוּתוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִשְׁאֵר הָאֲבוֹת כִּי אֲבָרְהָם קָרָא הוּר וְיִצְחָק קָרָא שְׂדָה וְשָׂדָה הוּא יוֹתֵר מִשְׁגַּ וְנִצְרָךְ לְהַעוֹלָם מֵהַר וְיַעֲקֹב קָרָא בֵּית שְׁהוּא מְקוּם יָשׁוּב לְבָנֵי אָדָם יוֹתֵר מִשְׂדָה הֵינּוּ שְׁיַעֲקֹב קָרָא אֶת מְקוּם הַבַּיִת הַמְּקַדָּשׁ שְׁהוּא מְקוּם הַתְּפִילָה בֵּית שְׁהוּא מְקוּם יָשׁוּב לְבָנֵי אָדָם כִּי הַעֲלָה אֶת הַתְּפִילָה מֵהַר וְשָׂדָה לְבַחֲחִינַת בֵּית שֵׁיט בּוֹ תְּפִיסָה לְבָנֵי אָדָם יוֹתֵר מֵהַר וְשָׂדָה כִּי בְּבַחֲחִינַת בֵּית יֵשׁ גַּם לְעֲכוּ"ם הַשְּׂגָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "כִּי בֵּיתִי בֵּית תְּפִילָה יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים..."

ד - ...כִּי עֵקֶר הַתְּפִילָה אֵינָם יוֹדְעִים כִּי אִם צְדִיקֵי הַדּוֹר כִּי יֵשׁ בְּעָלֵי גְּאֻנָה שְׂאִינָם רוֹצִים שְׁיִלְכוּ לְצַדִּיקִים וְאוֹמְרִים שְׁהוּן בְּעַצְמָם יְכוּלִים לְהַתְּפַלֵּל וּמוֹנְעִים גַּם אַחֲרֵים כְּשֵׁיט לָהֶם צַעַר אוֹ חוֹלָה לִילֵךְ לְצַדִּיקִים...

ה - וְהַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבִטֵּל הַגְּאֻנָה שְׁהִיא הַעֲבוּדָה זָרָה כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "תּוֹעֵבַת ה' כָּל גְּבַה לְבִי הַעֲקֹר הוּא עַל יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים..."

ו - וְזֶה בְּחִינַת רִקּוּדִין וְהִמָּחָת כֶּף כִּי רִקּוּדִין וְהִמָּחָת כֶּף נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת הַרוּחַ שְׁבֵלֵב, כְּנִרְאָה בְּחוּשׁ כִּי עַל יְדֵי שְׁמִחַת הַלֵּב הוּא מְרַקֵּד וּמְכָה כֶּף אֶל כֶּף וְכַמּוּבָא בְּתַקוּנִים: "וְהִיא רוּחָא נִשְׁבַּ בְּשִׁית פְּרָקִין דְּדְרוּעָא וּבְשִׁית פְּרָקִין דְּשׁוּקִין, וְהִיא בְּחִינַת הַמִּתְחַת כֶּף וּבְחִינַת רִקּוּדִין וְזֶהוּ בְּחִינַת: "לְבוֹ נִשְׂא אֶת רַגְלֵיו" הֵינּוּ עַל יְדֵי הַרוּחַ שְׁבֵלֵב בְּאִים הַרְקוּדִין הֵינּוּ עַל יְדֵי הַצְּדִיק שְׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ כְּנִ"ל וְנִתְבַּטֵּל הַגְּאֻנָה כְּנִ"ל כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "אֵל תְּבוֹאֲנִי רַגְלֵי גְּאֻנָה" וְנִתְבַּטֵּל הַעֲבוּדַת אֱלִילִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם" זֶה עֲבוּדַת אֱלִילִים. וְכַשְׁנִתְעַלָּה הַרְגְּלִין עַל יְדֵי הַרְקוּדִין בְּחִינַת נִשְׂא לְבוֹ אֶת רַגְלֵיו וְנִתְבַּטֵּל הַגְּאֻנָה, הֵינּוּ הַעֲבוּדָה זָרָה עַל יְדֵי זֶה נִמְתְּקִין הַדִּינִים כִּי 'כָּל זָמַן שֵׁיט עֲבוּדָה זָרָה בְּעוֹלָם, חֲרוֹן אַף בְּעוֹלָם' וְכַשְׁנִתְעַבֵּר הַעֲבוּדָה זָרָה נִתְעַבֵּר הַחֲרוֹן אַף וְנִמְשָׁכִין חֲסָדִים וְאֵז הַרְגְּלִין הֵם בְּבְחִינַת רַגְלֵי חֲסִידֵי הֵינּוּ בְּבְחִינַת חֲסָדִים הֵינּוּ בְּחִינַת "חֲסָדֵי דָוִד הַנְּאֻמָּנִים" הַנְּאֻמָּנִים דִּיקָא, כִּי נִתְבַּטְלוּ הַמִּינּוֹת וְהַכְּפִירוֹת וְגַם זֶה בְּחִינַת הַמִּתְחַת כֶּף כִּי עַל יְדֵי הַרוּחַ נִתְגַּלָּה הָאֲרַת הַיָּדִים כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "קוֹל דְּוִדֵי דוֹפֵק" דוֹפֵק זֶה בְּחִינַת רוּחַ, כַּמּוּבָא בְּתַקוּנִים וְסָמִיד לָהּ: "דוֹדֵי שְׁלַח יְדוֹ מִן הַחוֹר" זֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הָאֲרַת הַיָּדִים הֵינּוּ בְּחִינַת הַמִּתְחַת כֶּף וְאֵז נִתְבַּטֵּל הַעֲבוּדָה זָרָה, הֵינּוּ הַכְּפִירוֹת וְזֶה בְּחִינַת: "וַיְהִי יְדוֹ אֲמוֹנָה" נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי הַצְּדִיק הֵינּוּ בְּחִינַת רוּחַ שְׁבֵלֵב נִתְגַּלָּה הָאֲרַת הַיָּדִים וְהַרְגְּלִים הֵינּוּ בְּחִינַת רִקּוּדִין וְהִמָּחָת כֶּף וְנִתְבַּטֵּל הַגְּאֻנָה וְהַכְּפִירוֹת וְנִתְרַבָּה הָאֲמוֹנָה וְאֵז נִתְקַיֵּם: "וְרַגְלֵי עֲמָדָה בְּמִשׁוֹר" שְׁהוּא בְּחִינַת אֲמוֹנָה כִּי הַמִּינּוֹת הִיא בְּחִינַת נִטְיוֹ רַגְלֵי כַּמִּשׁ"ש "כַּמְעַט נְטִיוֹ רַגְלֵי"

שְׁנֵאמַר שֶׁסָּם עַל שֶׁהִשְׁיֵאוּ לְבוֹ לְמִינּוֹת, כְּמִבְאֵר שֶׁסָּם וְ"רִגְלֵי עֲמֻדָה בְּמִישׁוֹר" מוֹרָה עַל אֲמוּנָה וְאִזּוֹ נִתְקַיֵּם "וַיְהִי יָדָיו אֲמוּנָה"

ז - וְהַתּוֹרָה הִיא גַם כֹּן בְּחִינַת יָדָיו וְרִגְלָיו כִּי יֵשׁ בְּהַתּוֹרָה נִגְלָה וְנִסְתָּר נִגְלָה הוּא בְּחִינַת יָדָים... וְנִסְתָּר הֵם בְּחִינּוֹת רִגְלָיו...

ח - וְזֶה בְּחִינַת מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר, וְהֵמֹן בְּחִינּוֹת פּוֹרִים בְּחִינַת גּוֹרֵל שֶׁהִפִּיל הֵמֹן בְּחִינַת עֵמֶר שְׁעוֹרִים כִּי הֵמֹן בְּחִינַת הַעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּמֵאמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֹנָם לְבִרְכָּה, שֶׁעָשָׂה עֲצָמוֹ עֲבוּדָת אֱלִילִים וּבִשְׁבִיל זֶה הִפִּיל פּוֹר הוּא הַגּוֹרֵל בְּחִינַת שְׁמַת בּוֹ מִשָּׁה כִּי מִשָּׁה הוּא מְבֻטָּל הַעֲבוּדָה זָרָה וּבִשְׁבִיל זֶה נִקְבַּר מוֹל בֵּית פְּעוֹר כְּדִי לְבַטֵּל הַעֲבוּדָה זָרָה שֶׁבְּפְעוֹר כְּמוֹ שֶׁדָּרָשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל כִּי מִשָּׁה גִימְטְרִיא חֲרוֹן אָף כִּי הוּא מְבֻטָּל חֲרוֹן אָף שֶׁל הַעֲבוּדָה זָרָה כִּי הוּא קֶבֶל הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת יָדָיו וְרִגְלָיו כְּנִי"ל שֶׁעַל יְדֵיהֶם נִתְבַּטְּלָה הַעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּנִי"ל וְעַל כֹּן הִפִּיל פּוֹר בִּפְרָח שְׁמַת בּוֹ מִשָּׁה כִּי חָשַׁב כִּי כָּבֵר מֵת מִשָּׁה הַמְבֻטָּל כַּח הַעֲבוּדָת אֱלִילִים וְאִין עוֹד מִי שִׁיכָּל לְבַטֵּל כַּח הַעֲבוּדָת אֱלִילִים אֲבָל מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר הִיָּה לָהֶם כַּח לְבַטֵּל הַעֲבוּדָת אֱלִילִים שֶׁל הֵמֹן וּבִשְׁבִיל זֶה בִּימֵיהֶם קִבְּלוּ יִשְׂרָאֵל הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ כְּמֵאמַר חֲכָמֵינוּ ז"ל "קִיָּמוּ וְקִבְּלוּ" קִיָּמוּ מֵהַ שֶׁקִּבְּלוּ כְּבָר' וְזֶה 'קִיָּמוּ וְקִבְּלוּ' קִיָּמוּ, זֶה בְּחִינַת רִגְלָיו וְקִבְּלוּ, זֶה בְּחִינַת יָדָיו וְהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר מְרַדְּכֵי מֵרַדְּכֵי מֵרַדְּכֵי דְרוֹר דְרוֹר, לְשׁוֹן חֲרוֹת זֶה בְּחִינַת יָדָים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "דֹּדַי שָׁלַח יָדוֹ מִן הַחֹר" כְּנִי"ל וְאֶסְתֵּר הוּא בְּחִינַת שׁוֹקֵן מֵהַ יָרַד בְּסֵתֶר כְּנִי"ל וְזֶה לְשׁוֹן פּוֹרִים הֵינּוּ בִּיטוּל הַעֲבוּדָת אֱלִילִים כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "פּוֹרָה דָּרְכָתִי לְבִדִּי וַיִּמְעַמֵּם אִין אִישׁ אֶתִּי" וְעַל יְדֵי הָאֲרֵת מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר הֵינּוּ בְּחִינַת הַיָּדָיו וְרִגְלָיו נִתְבַּטְּלוּ הַפְּפִירוֹת וְנִתְרַבָּה אֲמוּנָה בְּעוֹלָם עַל יְדֵיהֶם כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיְהִי אִמּוֹן אֶת הַדְּסָה" וּבָה כְּתִיב: "כִּפְאֶשׁ הִיָּתָה בְּאֲמָנָה אֶתוֹ" כִּי שְׁנִיָּהֶם הֵם בְּחִינַת אֲמוּנָה וְזֶה נַעֲשָׂה עַל יְדֵי הַרוּחַ כְּנִי"ל וְזֶה בְּחִינַת 'אֶסְתֵּר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה' הֵינּוּ בְּחִינַת "לְבוֹ נִשְׂא אֶת רִגְלָיו" כִּי עֵקֶר הַעֲכוּפִים תְּלוּי בָּהַ שֶׁהִיא בְּחִינַת רִגְלָיו כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "רִגְלֶיהָ יוֹרְדוֹת מוֹת" וְעַל כֹּן עֵקֶר תִּקּוּן הַעֲבוּדָת אֱלִילִים עַל יְדֵיהֶם וְעַל כֹּן דִּיקָא 'אֶסְתֵּר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה' אִף שֶׁבְּאֲמַת תִּקּוּן הַעֲבוּדָת אֱלִילִים הוּא גַם כֹּן עַל יְדֵי מְרַדְּכֵי כְּנִי"ל רַק מִחֲמַת שֶׁעֵקֶר הַעֲבוּדָת אֱלִילִים תְּלוּיָה בָּהַ וְעַל כֹּן עַל יְדֵיהֶם עֵקֶר הַתִּקּוּן וְעַל כֹּן נִקְרָאת הַמַּגְלָה עַל שֵׁם אֶסְתֵּר וְהֵינּוּ דִּיקָא 'אֶסְתֵּר בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמָרָה' כִּי הַרוּחַ הוּא בְּלִב וְעַל יְדֵי נִתְגַּלָּה הָאֲרֵת הַיָּדָים וְהַרְגְּלִים רַק הַעֵקֶר תְּלוּיָה בְּרִגְלִים, בְּחִינַת אֶסְתֵּר...

י - וְהִנֵּה, כָּל הַדְּבָרִים אֵלוֹ שֶׁעַל יְדֵי הַצְּדִיק, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ אֶתְעַבֵּר אֵל אַחֵר, כְּפִירוֹת וְעַל יְדֵי הַרוּחַ בָּאִים רְקוּדִין וְהַמְחָאֵת כִּי עַל יְדֵי הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת הַרוּחַ נִתְעַלּוּ הַרְגְּלָיו, וְנִתְגַּלָּה הָאֲרֵת הַיָּדָים, וְנִתְרַבָּה הָאֲמוּנָה כְּמִבְאֵר לְמַעְלָה וְעַל כֹּן כְּתִיב בְּיוֹסֵף, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק "וּבִלְעָדֶיךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רִגְלוֹ" כִּי בִלְעָדֵי בְּחִינַת יוֹסֵף, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק אִי אֶפְשָׁר לְהַעֲלוֹת וּלְהַרִים הַיָּדָים וְהַרְגְּלִים כְּנִי"ל וְהִנֵּה, מְכַלֵּל הַדְּבָרִים אֶתָּה שׁוֹמֵעַ שְׁנִגְלָה הוּא בְּחִינַת יָדָים וְנִסְתָּר הוּא בְּחִינַת רִגְלָיו בְּחִינַת מְרַדְּכֵי וְאֶסְתֵּר וְאִף שֶׁנִּסְתָּר הוּא לְמַעְלָה מִנְּגִלָּה עִם כָּל זֶה הַתְּגַלּוֹת הַנִּגְלָה הוּא בְּמִקּוֹם גְּבוּהָ, דְהֵינּוּ הַיָּדָים וְהַנִּסְתָּר בְּרִגְלָיו, שֶׁהִיא לְמַטָּה מֵיָּדָים וְהַעֲנָן עִמָּךְ אִךְ הוּא עֲנָן שֶׁכְּתוּב בְּזוֹהַר, תִּנָּאִים בְּשׁוֹקֵן וְאִמּוֹרָאִים בְּיָדָיו וְאִף שֶׁהַתְּנָאִים לְמַעְלָה מֵאֲמוֹרָאִים מְכַל מְקוֹם הֵם בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא לְמַטָּה מִמְּקוֹם הָאֲמוֹרָאִים וְכֹן נְבִיאִים וְכְתוּבִים וְכָבֵר מְבֹאֵר עַל זֶה תְּרוּץ.